

Pestgedrag/ongewenst gedrag

Pesten is het langdurig uitoefenen van geestelijk- en/of lichamelijk geweld door één persoon of een groep. Het is gericht tegen een eenling die niet in staat is zich te verdedigen. Bij pesten zijn 4 groepen van belang, die allen gepaste aandacht moeten krijgen tijdens het proces: de pester, het kind dat onder dit gedrag lijdt (het gepeste kind), de klasgenoten en de leerkracht(en).

Pesten stopt nooit vanzelf, dus daarom is het belangrijk dat de school en de opvoeders, zowel voor de daders als voor de slachtoffers, verantwoordelijkheid nemen. Iedereen die pesten (in alle mogelijke vormen) signaleert gaat naar de leerkracht(en). Hiervoor is een veilige sfeer in de klas/school noodzakelijk. Dit valt onder de eerste twee Kanjerafspraken: 'Wij vertrouwen elkaar' & 'Wij helpen elkaar'.

Elke melding van pesten door een leerling, ouder/verzorger en/of anderen wordt serieus genomen en conform het pestprotocol afgehandeld. Binnen het pestprotocol houden we ons aan een lijn van consequenties. Daarnaast ondersteunen wij alle betrokkenen.

Pedagogische consequenties voor de ruziemaker/ordeverstoorder/pester:

Bij ongewenst/ongepast gedrag horen pedagogische consequenties. De consequenties zijn opgebouwd in 4 fasen; afhankelijk hoelang het ongewenste gedrag door blijft gaan en er geen verbetering is in het gedrag. De ouders/verzorgers worden op de hoogte gesteld van elke uitgevoerde/nog uit te voeren consequentie.

We spreken hieronder over de leerling; wij bedoelen de ruziemaker, orderverstoorder en/of pester.

Fase 1 – voor alle leerlingen (dit gebeurt altijd én ouders/verzorgers worden op de hoogte gesteld)

- a) Groep 1-8: Er wordt met de leerling gesproken om hem/haar bewust te maken van wat zijn of haar gedrag met een ander doet.
- b) Groep 1-8: Er worden afspraken gemaakt over gedragsverandering. De naleving van deze afspraken komen aan het eind van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde. We plaatsen een notitie in het dossier.

Fase 1 – geldig voor groep 3 – 8 (de leerkracht maakt de keuze)

- a) Groep 3-8: De leerling blijft één of meerdere pauzes binnen en maakt een schriftelijke opdracht, zoals bijvoorbeeld een stelopdracht over de toedracht en zijn/haar rol in het probleem.
- b) Groep 3-8: De leerling blijft na schooltijd op school om een taak uit te voeren. De leerling zal maximaal 10 minuten later uit zijn. De leerling belt zelf naar de ouders/verzorgers om dit mee te delen.

Fase 1 – geldig voor de gymlessen groep 3 – 8 (de gymleerkracht maakt de keuze)

- a) De leerling krijgt een waarschuwing van de gymleerkracht.
- b) Gaat de leerling door, dan volgt er een "time-out". Op de bank gaat de leerling nadenken over zijn/haar fouten. Na 5 minuten komt de gymleerkracht naar de leerling toe om zijn/haar gedrag samen te bespreken. Is het probleem opgelost, dan doet de leerling weer mee aan de gymles.
- c) Lukt het de leerling niet om zich (weer) aan de gemaakt afspraak te houden, dan moet de leerling zich omkleden en mag hij/zij de rest van de gymles niet meer meedoen.

Fase 2:

Als voorgaande acties op niets uitlopen wordt er wederom contact met de ouders/verzorgers opgenomen. Ouders/verzorgers worden uitgenodigd voor een oplossend gesprek met de groepsleerkracht (en eventueel de Kanjercoördinator en/of intern begeleider). De medewerking van de ouders/verzorgers wordt als onmisbaar beschouwd om een eind aan het probleem te maken.

In dit gesprek zullen aan de leerling vragen gesteld worden die ingaan op de persoonlijke verantwoordelijkheid die een leerling moet (leren te) nemen: 'Wat is je bedoeling?' 'Is het jouw bedoeling dat jij vervelend gedrag vertoont?'

We eisen dat de leerling stopt. Doet de leerling dit niet, dan geven we de leerling bedenktijd. De directie wordt op de hoogte gebracht ongeacht de uitkomst van het gesprek.

Fase 3.1:

Is het gedrag niet veranderd, dan worden de ouders/verzorgers nogmaals uitgenodigd voor een gesprek. Ditmaal is niet alleen de groepsleerkracht (en eventueel de Kanjercoördinator en/of intern begeleider) erbij, maar ook de directeur.

In het gesprek zullen vragen gesteld worden die ingaan op de verantwoordelijkheid van de ouder/verzorger aangaande het gedrag van hun kind: 'Wat vindt u van het gedrag van uw zoon/dochter?'

Ouders/verzorgers die vinden dat het gedrag moet veranderen, maar geen mogelijkheden zien om dit zelf te doen, worden ondersteund in het vinden van hulp.

Er wordt een officiële (schriftelijke) waarschuwing gegeven.

Fase 3.2:

Bij aanhoudend ongewenst/ongepast gedrag kan ook een deskundige worden ingeschakeld, zoals OnderwijsAdvies, jeugdhulpverlener, jeugdgezondheidszorg, de schoolarts of een maatschappelijk werker. Er kan ook een sociale vaardigheidstraining of individuele Kanjertraining geadviseerd worden.

Stappen worden altijd in overleg met betrokken ouder(s)/verzorger(s) en de leerkracht ingezet.

De leerling kan tijdelijk in een andere groep binnen de school geplaatst worden. Of de leerling kan tijdelijk bij een MT-lid worden ondergebracht. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Fase 4:

Wanneer het ongewenst gedrag na fase 3 niet stopt, dan kan de leerling geschorst worden.

De school heeft namelijk al het mogelijke gedaan om een eind te maken aan het probleem rond de desbetreffende leerling.

NB. De veiligheid van de individuele leerling, de groep en de leerkrachten staan voorop! Bij een ernstig incident kan een MT-lid, in overleg met de groepsleerkracht, per direct overgaan tot het schorsen van een leerling. Ouders/verzorgers worden hiervan direct op de hoogte gesteld.

Wanneer al deze fases zijn doorlopen, zie dan voor meer informatie over schorsing en verwijdering van leerlingen de website van www.onderwijsgroepamstelland.nl, onder het kopje Ouders.

Ondersteuning voor de betrokkenen bij pestgedrag:

Er vindt zorg plaats voor alle betrokkenen bij pestgedrag. Bij het kopje 'pedagogische consequenties voor de ordeverstoorder/ruziemaker/pester' heeft u gelezen welke stappen we met de pester(s) en zijn/haar ouders/verzorgers doorlopen, maar de school neemt ook haar verantwoordelijkheid in het ondersteunen en begeleiden van de andere groepen die bij het pestgedrag een rol spelen. Pesten is namelijk een complex probleem, waarbij alle rollen vanaf de eerste fase moeten worden belicht. De Kanjertraining richt zich daarom niet alleen op de pester(s), maar op de hele groep. We denken expliciet aan het kind dat het meest last heeft van de pesterijen en zijn/haar ouders/verzorgers, maar ook aan de meelopers in de klas. We gebruiken hierbij het model van de Kanjertraining die als kern heeft: zet het onderling vertrouwen terug in de groep.

De 4 kanjerpetten zijn een hulpmiddel om een duidelijk onderscheid te maken tussen 'de wereld van vertrouwen' en 'de wereld van wantrouwen'. De gepeste kinderen leren om voor zichzelf op te komen en een weerwoord te bieden aan het gedrag van de zwarte en/of rode pet. De meelopers in de klas leren om geen 'benzine' te geven aan de benzinepomp (de pester/zwarte pet) zodat de stimulans om het gedrag voort te zetten minder wordt. De school houdt de ondersteuning en uitkomsten daarvan nauwlettend in de gaten en stelt pedagogische doelen op. Wanneer deze doelen onvoldoende behaald worden, zet de school, in overleg met ouders/verzorgers, intensievere hulp in.

Fase 1:

De leerkracht spreekt met het gepeste kind over de pesterijen. De rol van het gepeste kind wordt besproken om hem/haar bewust te maken van zijn/haar gedrag binnen de pestsituatie. De leerkracht geeft mogelijkheden aan om zelf sterker te worden. Ook bespreekt de leerkracht met het gepeste kind de consequenties voor de pester.

De ouders/verzorgers van het gepeste kind worden door de leerkracht ingelicht over de pesterijen, de consequenties en de gesprekken met hun kind.

Indien er sprake is van een groep meelopers, spreekt de leerkracht met deze meelopers en wijst hen op hun rol als benzine-gevers.

Fase 2:

De leerkracht brengt de ouders/verzorgers van het gepeste kind op de hoogte van de vervolgstappen binnen fase 2.

Indien er sprake is van een groep meelopers, brengt de leerkracht de ouders/verzorgers van deze groep op de hoogte. Wanneer het gedrag van de meeloper niet verandert, wordt deze beschouwd als een pester en treedt voor deze leerling fase 1 van de consequenties in.

Fase 3:

De leerkracht brengt de ouders/verzorgers van het gepeste kind op de hoogte van de vervolgstappen binnen fase 3.

Fase 4:

De leerkracht brengt de ouders/verzorgers van het gepeste kind op de hoogte van de vervolgstappen binnen fase 4.

Per situatie wordt, in goed overleg met de directeur en/of een MT-lid, de intern begeleider en de kanjercoördinator, besloten of in fase 3 of 4, naast de betrokken kinderen en hun ouders/verzorgers, ook alle andere ouders/verzorgers van de klas worden ingelicht.